Dosarul nr. 2-3516/24
2-24121338-09-2-25102024

**H O T Ă R Â R E**
În numele Legii

04 decembrie 2024 mun. Bălți

Judecătoria Bălți, sediul Central
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Eugen Bejenaru
Grefier Maria Chircu

examinând în sediul instanţei, în şedinţă publică pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gordaș Igor împotriva Puterii Judecătorești al Republicii Moldova în persoana Sistemului Judiciar Național unificat, compus din 504 judecători cu statut egal, partea sa constitutivă Curtea de Apel Bălți, Bălți str. Ștefan cel Mare 54, cu privire la constatarea faptului discriminării și încălcării dreptului de acces la justiție și încasarea prejudiciului moral,

**c o n s t a t ă**

La 25.10.2024 Gordaș Igor s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Puterii Judecătorești al Republicii Moldova în persoana Sistemului Judiciar Național unificat, compus din 504 judecători cu statut egal, partea sa constitutivă Curtea de Apel Bălți, Bălți str. Ștefan cel Mare 54, cu privire la constatarea faptului discriminării și încălcării dreptului de acces la justiție și încasarea prejudiciului moral. Cauza civilă fiind repartizată judecătorului Snejana Dubceac.

Judecătorul Snejana Dubceac a înaintat la 29.10.2024 cerere de abţinere de la judecarea cauzei date, prin care a indicat că în cererea de chemare în judecată reclamantul Gordaș Igor pretinde constatarea faptului discriminării și încasarea prejudiciului moral, invocând dezacordul cu răspunsul Curții de Apel Bălți pe marginea acțiunilor de procedură efectuate de către judecătorul Snejana Dubceac.

Prin încheierea din 30.10.2024 cererea de abținere înaintată de Judecătorul Judecătoriei Bălţi, sediul Central, Snejana Dubceac, de la examinarea cererii înaintate de Gordaș Igor către Puterea Judecătorească a Republicii Moldova partea sa consecutivă Curtea de Apel Bălți, privind constatarea faptului discriminării și încasarea prejudiciului moral s-a admis, iar conform fișei de repartizare repetată, cauza civilă fiind repartizată judecătorului Eugen Bejenaru.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat asupra discrimării acestuia prin oferirea răspunsului de către Curtea de Apel Bălți nr. 14345 din 02.08.2024 la cererea sa depusă la 29.07.2024 la numărul de intrare a corespondenței 11617 privind eliberarea proceselor-verbale a ședințelor de judecată în caza civilă cu nr. de înregistrare 24r-54/24.

Solicită Gordaș Igor constatarea faptului încălcării de discriminare, încălcării drepturilor sale prin neadmiterea accesului la justiție, restabilirea stării de fapt și încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei.

În ședința de judecată Gordaș Igor nu s-a prezentat, fiind înștiințat în mod legal despre data, ora și locul ședinței de judecată, fapt confirmat prin avizul de recepție DS8002092226AR (f.d. 14), totodată prin cererea din 07.11.2024 a solicitat examinarea cauzei în lipsă. (f.d. 15)

În ședința de judecată Curtea de Apel Bălți nu s-a prezentat, fiind înștiințat în mod legal despre data, ora și locul ședinței de judecată prin intermediul poștei electronice cab@justice.md. Ulterior la 20.11.2024 prin intermediul poștei electronice jba@justice.md a depus referință prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, cu dispunerea examinării cauzei în lipsă. (f.d 28-33)

**Motivarea**

Cercetând și analizând materialele dosarului civil, instanţa de judecată conchide de a respinge cererea de chemare în judecată depusă de Gordaș Igor împotriva Puterii Judecătorești al Republicii Moldova în persoana Sistemului Judiciar Național unificat, compus din 504 judecători cu statut egal, partea sa constitutivă Curtea de Apel Bălți, Bălți str. Ștefan cel Mare 54, cu privire la constatarea faptului discriminării și încălcării dreptului de acces la justiție și încasarea prejudiciului moral, din următoarele considerente.

La acest capitol instanța de judecată v-a menționa că, dreptul de „acces la justiţie" este indispensabil privind întregul ansamblu de garanții procedurale în materie civilă. În lipsa unui acces la justiție efectiv, toate celelalte garanții de procedură sunt inutile şi lipsite de sens juridic, întrucât ele derivă de la liberul acces la o instanță.

Instanţa de judecată statuează că, prin prisma iminenţei respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pornind de la necesitatea asigurării dreptului părţilor la o hotărâre motivată, instanţa de judecată îşi va motiva concluziile în prezenta speţă, reeşind din analiza argumentelor prezentate de către părţi, raportate la materialele cauzei civile şi la cadrul legal incident.

În conformitate cu art.20 alin.(l),(2) din Constituţia RM, Orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime; Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie.

În conformitate cu prevederile art.5 alin.(l) Codul Procedură Civilă, Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

În conformitate cu art. 21 Codul civil, Drepturile personale nepatrimoniale şi alte valori nemateriale sînt apărate în cazurile şi în modul prevăzut de prezentul cod şi de alte legi, în limita în care folosirea modalităţilor de apărare a drepturilor civile reiese din esenţa dreptului încălcat şi din caracterul consecinţelor acestei încălcări.

În conformitate cu art.l alin.(l) al Legii nr.121 din 25.05.2012 cu privire la asigurarea egalităţii, Scopul prezentei legi este prevenirea şi combaterea discriminării, precum şi asigurarea egalităţii tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferele politică, economică, socială, culturală şi alte sfere ale vieţii, fără deosebire de rasă, culoare, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenenţă politică sau orice alt criteriu similar, iar potrivit art.2 aceleiaşi Legi, Termenii de mai jos au următoarele semnificaţii: discriminare - orice deosebire, excludere, restricţie ori preferinţă în drepturi şi libertăţi a persoanei sau a unui grup de persoane, precum şi susţinerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criterii presupuse; discriminare directă — tratarea unei persoane în baza oricăruia dintre criteriile prohibitive în manieră mai puţin favorabilă decît tratarea altei persoane într-o situaţie comparabilă; discriminare indirectă - orice prevedere, acţiune, criteriu sau practică aparent neutră care are drept efect dezavantajarea unei persoane faţă de o altă persoană în baza criteriilor stipulate de prezenta lege, în afară de cazul în care acea prevedere, acţiune, criteriu sau practică se justifică în

mod obiectiv, printr-un scop legitim şi dacă mijloacele de atingere a acelui scop sînt proporţionale, adecvate şi necesare.

Conform art.l8 alin.(l) lit.a)-e) din Legea cu privire la asigurarea egalităţii nr.121 din 25.05.2012, Orice persoană care se consideră victimă a discriminării are dreptul să înainteze o acţiune în instanţa de judecată şi să solicite: a) stabilirea faptului încălcării drepturilor sale; b) interzicerea încălcării în continuare a drepturilor sale; c) restabilirea situaţiei anterioare încălcării drepturilor sale; d) repararea prejudiciului material şi moral ce i-a fost cauzat, precum şi recuperarea cheltuielilor de judecată; e) declararea nulităţii actului care a condus la discriminarea sa.

Mecanismul de garantare al Convenției Europene vizează protecția unor drepturi efective și concrete și nu a unor drepturi teoretice și iluzorii. Asfel este insuficient ca statele să autorizeze accesul la justiție neîngrădit, în virtutea obligațiilor pozitive ce le revin, ele sunt ținute să asigure că un tribunal îndeplinește anumite calități și satisface anumite exigențe pentru a putea fi considerat o instanță de jurisdicție în sensul normei internaționale, accesul la care este determinat în restabilirea drepturilor încălcate.

Potrivit Jurisprudenței Curții Europene a dreptuirlor Omului, curtea a statuat că pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, aceasta trebuie să prezinte dovezi pluazibile și convingătoare ale probabilității survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal, fiind insuficiente niște simple bănuieli sau ipoteze.

Din conținutul cererii de chemare în judecată rezultă cert că, Gordaș Igor solicită constatarea faptului încălcării de discriminare, încălcării drepturilor sale prin neadmiterea accesului la justiție și anume discrimarea acestuia prin oferirea răspunsului de către Curtea de Apel Bălți nr. 14345 din 02.08.2024 la cererea sa depusă la 27.07.2024 la numărul de intrare a corespondenței 11617 privind privind eliberarea proceselor-verbale a ședințelor de judecată în caza civilă cu nr. de înregistrare 24r-54/24, restabilirea stării de fapt care a fost până la încălcarea drepturilor acestuia și încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei.

În cadrul şedinţei de judecată s-a stabilit că, prin răspunsul nr. 14345 din 02.08.2024 Curtea de Apel Bălți a indicat despre faptul că, că potrivit datelor disponibile în Programul de Gestionare a Dosarelor pe caz, atît în cadrul primei instanțe, cît și în cadrul examinării cauzei la Curtea de Apel Bălți nu au fost petrecute ședințe de judecată, astfel reținîndu-se inexistența proceselor-verbale ale ședințelor de judecată.

Or, la caz, judecătorul Judecătoriei Bălți, sediul Central, unipersonal prin încheierea adoptată la 22.07.2024 a examinat chestiunea strămutării la o altă instanță, a cererii depuse de Gordaș Igor împotriva Puterii Judecătorești al Republicii Moldova în persoana Sistemului Judiciar Național, partea sa cosnstitutivă Judecătorul Svetlana Ghercavii din carul Judecătoriei Bălți, cu privire la constatarea faptului discrimării și încălcării drepturilor saele, restabilirea situației înainte de încălcarea drepturilor și încasarea prejudiciului moral.

Respectiv, cauza civilă parvenind în instanța de recurs și fiind repartizată pentru soluționare completului de judecată, președinte: Elena Grumeza, judecători: Natalua Chircu și Dumitru Corolevschi, prin încheierea din 26.07.2024, au examinat din oficiu chestiunea privind strămutarea cauzei civile vizate la o altă instanță, cu dispunerea strămutării cauzei la Judecătoria Edineț la etapa primirii acțiunii pe rol, încheiere de care a fost informat reclamantul prin scrisoarea de expediție a actului judecătoresc din 26.07.2024.

Instanţa de judecată denotă că, dreptul de acces la justiţie este indispensabil privind întregul ansamblu de garanţii procedurale în materie civilă. în lipsa unui acces la justiţie efectiv,

toate celelalte garanţii de procedură sunt inutile şi lipsite de sens juridic, întrucît ele derivă de la liberul acces la o instanţă.

Potrivit art.9 Codul Procedură Civilă, alin.(l-2) „Rolul diriguitor al instanţei judecătoreşti în proces" stabileşte că, Instanţei judecătoreşti îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conţinut sînt stabilite de prezentul cod şi de alte legi; Instanţa judecătorească explică participanţilor la proces drepturile şi obligaţiile lor procesuale, preîntîmpină asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual, le acordă sprijin în exercitarea drepturilor, ordonă, la solicitarea părţilor şi altor participanţi la proces, prezentarea de probe care să contribuie la adoptarea unei hotărîri legale şi întemeiate, conduce dezbaterile judiciare, informează părţile despre posibilitatea iniţierii procesului de mediere şi ia orice alte măsuri necesare bunei desfăşurări a procesului, pune în discuţia părţilor şi altor participanţi la proces orice împrejurare de fapt sau de drept, efectuează alte acţiuni prevăzute de lege.

Instanţa de judecată indică că reclamantul a avut acces liber la justiţie, iar ultimul nu s-a folosit de drepturile sale oferite de legislaţia naţională.

Mecanismul de garantare al Convenţiei Europene vizează protecţia unor drepturi efective şi concrete şi nu a unor drepturi teoretice şi iluzorii. Asfel, este insuficient ca statele să autorizeze accesul la justiţie neîngrădit, în virtutea obligaţiilor pozitive ce le revin, ele sunt ţinute să asigure că un tribunal îndeplineşte anumite calităţi şi satisface anumite exigenţe pentru a putea fi considerat o instanţă de jurisdicţie în sensul normei internaţionale, accesul la care este determinat în restabilirea drepturilor încălcate.

Potrivit Jurisprudenţei Curţii Europene a dreptuirlor Omului, curtea a statuat că pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, aceasta trebuie să prezinte dovezi pluazibile şi convingătoare ale probabilităţii survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal, fiind insuficiente nişte simple bănuieli sau ipoteze (cauza senator Lines GmbH împotriva a cincisprezece state membre ale Uniunii Europene, cererea nr.45572/00)

Deci, reclamantul Gordaş Igor susţine că prin scrisoare de însoțire sub nr. 14345 din 02.08.2024 i se îngrădeşte accesul liber la justiţie, mai mult ca atât indicând că scrisoare în cauză constituie o discriminare și încalcare a drepturilor acestuia la înfăptuirea justiției.

Potrivit art.l al Legii cu privire la statutul judecătorului nr.544XIII din 20.07.1995, Puterea judecătorească se exercită numai prin instanţă judec ătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri. Judecătorul este persoana învestită constituţional cu atribuţii de înfăptuire a justiţiei, pe care le execută în baza legii. Judecătorii instanţelor judecătoreşti sînt independenţi, imparţiali şi inamovibili şi se supun numai legii. Judecătorii iau decizii în mod independent şi imparţial şi acţionează fără niciun fel de restricţii, influenţe, presiuni, ameninţări sau intervenţii, directe sau indirecte, din partea oricărei autorităţi, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicţiilor nu poate aduce atingere independenţei individuale a judecătorului, iar potrivit art.2 al Legii menţionate, Judecătorii din toate instanţele judecătoreşti au un statut unic şi se disting între ei numai prin împuterniciri şi competenţă.

Prin Hotărârea nr. 16 din 12 iunie 2007 Curtea Constituţională a statuat că: „[...] violarea principiului egalităţii şi nediscriminării are loc atunci când se aplică un tratament diferenţiat în cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă şi rezonabilă, sau când există o disproporţie între scopul urmărit şi mijloacele folosite". Curtea a subliniat că pluralismul, toleranţa şi sinceritatea caracterizează o „societate democratică". Deşi uneori trebuie să subordoneze interesele indivizilor celor ale unui grup, democraţia nu se reduce la supremaţia constantă a opiniei unei

majorităţi, ci dispune un echilibru, care asigură indivizilor minoritari un tratament just şi care evită orice abuz al unei poziţii dominante.

La caz, reieşind din prevederile legale enunţate, circumstanţele de fapt stabilite, instanţa de judecată concluzionează că, reclamantul neîntemeiat invocă şi pretinde constatarea faptului discriminării, aşa cum nu este prezent nici un semn, acţiune, criteriu, prevedere, sau tratare, caracteristică discriminării directe sau indirecte, or, în cuprinsul scrisoarei de însoțire sub nr. 14345 din 02.08.2024 trimisă de către Curtea de Apel Bălți, nu se conţine nici unul din elementele expuse mai sus. Or, potrivit art. 15 alin.(l-2) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr.64 din 23.04.2010, Persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informaţiei şi/sau persoanei juridice care a răspîndit-o rectificarea sau dezminţirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea prejudiciului cauzat. In caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată; Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informaţia defăimătoare. Acesta este un termen de prescripţie. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile.

Potrivit art. 19 alin.(l) al Legii nr.121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalităţii, Persoana care înaintează o acţiune în instanţa de judecată trebuie să prezinte fapte care permit prezumţia existenţei unui fapt de discriminare.

Reieşind din conţinutul normelor citate supra, instanţa de judecată tratează argumentele reclamantului aduse în susţinerea cerinţelor formulate ca fiind declarative, fără a avea careva suport probant.

În circumstanţele expuse, instanţa de judecată concluzionează că pretenţia reclamantului privind constatarea faptului încălcării dreptului de acces la justiţie prin emiterea discriminatorie a scrisoarei de însoțire sub nr. 14345 din 02.08.2024 trimisă de către Curtea de Apel Bălți, urmează a fi respinsă.

În această ordine de idei instanţa de judecată va respinge şi pretenţiile reclamantului privind încetarea continuării încălcării dreptului de acces la justiţie prin emiterea de Curtea de Apel Bălți scrisoarei de însoțire sub nr. 14345 din 02.08.2024; repunerea în poziţia iniţială pînă la încălcarea dreptului de acces la justiţie prin emiterea discriminatorie a scrisoarei de însoțire sub nr. 14345 din 02.08.2024 trimisă de către Curtea de Apel Bălți; recunoaşterea ilegalităţii scrisoarei de însoțire sub nr. 14345 din 02.08.2024 trimisă de către Curtea de Apel Bălți, ori, acestea reprezintă pretenţii subsecvente pretenţiei principale.

Cu referire la pretenția reclamantului privind repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei instanța de judecată indică că potrivit articolului 1998 alin. (1) Codul civil, Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

În conformitate cu art.2036 al.1 Codul civil, În cazul în care persoanei i sa cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Potrivit prevederilor descrise de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației, avînd în vedere, totodată, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora. În situația daunelor morale datorită naturii lor nepatrimoniale o evaluare exactă a

acestora în bani nu este posibilă, întinderea despăgubirilor realizîndu-se prin apreciere raportată la elementele de fapt.

Totodată portivit art. 2037 al.1 Codul civil al RM, Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate.

Instanța de judecată menționează că prejudiciul constituie consecințele negative cu caracter nepatrimonial (moral) al faptei ilicte apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. Pentru a admite acţiunea în despăgubirea prejudiciului moral, trebuie întrunite următoarele condiţii: - suportarea unui prejudiciu moral; - fapta ilicită recunoscută de lege ca fiind una care atrage despăgubirea prejudiciului, iar obligaţia de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferinţelor psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanţe şi în baza căror acţiuni (inacţiuni) i-au fost cauzate suferinţe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

Obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral o exercită reclamantul, asfel în cererea privind compensarea prejudiciului moral acesta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni (inacțiuni) i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice și prin ce se manifestă acestea.

Instanța de judecată consideră că pretenția reclamantului privind încasarea prejudiciului moral este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, or, în speță, reclamantul nu a probat faptul că pîrîtul prin acțiunile sau inacțiunile sale ar fi lezat careva drepturi personale nepatrimoniale sau ale reclamantului, or, art.118 CPC care prevede că, Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă și temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu prevederile art.130 alin.(1-3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

În consecință, instanța de judecată va respinge cererea de chemare în judecată depusă de Gordaș Igor împotriva Puterii Judecătorești al Republicii Moldova în persoana Sistemului Judiciar Național unificat, compus din 504 judecători cu statut egal, partea sa constitutivă Curtea de Apel Bălți, Bălți str. Ștefan cel Mare 54, cu privire la constatarea faptului discriminării și încălcării dreptului de acces la justiție și încasarea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată.

**Dispozitivul**:

În conformitate cu prevederile art. 236 CPC, instanţa de judecată,-

**h o t ă r ă ş t e:**

A respinge cererea de chemare în judecată depusă de Gordaș Igor împotriva Puterii Judecătorești al Republicii Moldova în persoana Sistemului Judiciar Național unificat, compus din 504 judecători cu statut egal, partea sa constitutivă Curtea de Apel Bălți, Bălți str. Ștefan cel Mare 54, cu privire la constatarea faptului discriminării și încălcării dreptului de acces la justiție și încasarea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel în Curtea de Apel Bălți în termen de 30 zile, de la data pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Preşedintele şedinţei

Judecător Eugen Bejenaru